

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Präktig barndeckare med laggande språk

Österlund, Mia

Published in:
Hufvudstadsbladet

Published: 26/10/2022

Document Version
Accepted author manuscript

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:
Österlund, M. (2022). Präktig barndeckare med laggande språk: [Recension av Eva Höglund *Kompisdeckarna. Den farliga lasten*]. *Hufvudstadsbladet*. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022122072721>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Präktig barndeckare med laggande språk

Höglund, Eva, *Kompisdeckarna. Den farliga lasten*, Scriptum, 2022, s. 213.

Barndeckaren lever och frodas i svensk litteratur. Omgärdad av humor och uppskruvat mys, tokroliga halvkriminella och fiktiva småstäder med fasta roller, bjuder den på mer av samma. Som i slitstarka Lasse-Maja-serien av Martin Widmark och Helena Willis, vid det här laget med hela trettioen mysterier. Willis komiska teckningar borgar där för att böckerna uppfattas som skrönor. Också på finlandssvenskt håller barndeckaren ställningarna. Malin Klingenberg's serie om pensionärsmakten (2013–20) följde upp Lasse-Maja konceptet flankerat av Johanna Vikström Eklövs svarta komik i illustrationerna. Då Eva Höglund, som fick ett hedersomnämmande i Solveig von Schoultz-tävlingen 2019, debuterade med *Kompisdeckarna löser. Paketmysteriet* (2020) och bäddade för en långkörare var tonen långt mer realistisk.

Uppföljaren *Kompisdeckarna: Den farliga lasten* följer fyrklövern från förra boken: idésprutan Andrea, eftertänksamme Markus och syskonen Erik och Elise, impulsiv respektive blyg. Boken utspelar sig kring jullovet och skolstarten i januari. I början är barnen bortresta till Thailand eller London, utom Andrea som bor med sin ensamstående mamma. Genom boken löper en tunn tråd av klassbakgrund, om att ha råd eller inte. Klass kanaliseras främst i vem som har dyraste prylarna och okontrollerad tillgång till konsumtion, men tematiken växer inte. Var för sig ramlar barnen över mystiska händelser kopplade till en narkotikaliga. Att en del av händelserna utspelar sig i St Olofsskolan i Åbo har ändå ingenting att göra med den verkliga knarkhärva med många inblandade unga som var aktuell där för några år sedan. I Höglunds tappning är barnen präktiga rättesnören som på sedvanligt sätt är smartare än den joviala polisen.

Med ett språk som släpar efter

Knarkligan är karikerad. Trots att pistoler och frihetsberövanden finns med mildras bilden av de kriminella av fåniga ordval som "pojkvasker" och "pojkspoling". Samt av att storskurken lätt kan avledas med lite mobilspelssnack. Höglunds val att placera sin deckarserie i Åbomiljö är lyckat. Lokalfärgen ger must åt berättelsen. Boken hade ändå behövt en åtstramning. Den blir onödigt redovisande och omständlig. Särskilt skaver stilen i dialogerna där barnen ofta låter som uppslagsverk eller annars bara talar styligt men smak av femtiotal i uttryck som "fina fröken". Markus uttrycker sig som en farbror: "–Det är väl främst droger och människohandel som är de stora brotten av idag och som jag förknippar med ordet last, funderar Markus." Att putsa bort det präktiga och ålderdomliga och överlag höja den litterära temperaturen så att läsaren inte irriterar sig på

klumpiga ordval skulle ge skjuts åt serien. Om Höglund finslipar och fördjupar sina ordrika deckarberättelser och uppdaterar sitt språk med mer nutidsfärg är hon på god väg. För visst finns det mycket att gilla. Sidospåret om ”butiksbajsaren” som lokalpressen rapporterar om och som flätas in i handlingen är fyndigt, men precis som med Andreas mammas nya kille, Londonhundvalpen syskonen får eller den flirtiga tonårstjejen, lämnas det hängande. Flera fina Åboscenarier tecknar Höglund med värme, som Julfreden vid Gamla stortorget, mer av den varan skulle sitta fint.